

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Osavuosisikatsaus 1.1.-31.3.2024

LIITE: Täydentävät toimenpidekortit

Täydentävien toimenpidekorttien tausta

- Hyvinvointialueen vuoden 2024 talousarvio on laadittu n. 4 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarvioon sisältyy n. 50 milj. euron sopeutustavoite. Tavoitteen edellyttämät tasapainotustoimet on kuvattu toimenpidekorteissa.
- Voimassaoleva taloussuunnitelma 2024-2026 on rakennettu siten, että hyvinvointialue saa katettua vuodelta 2023 ja 2024 syntyvät alijäämät vuoden 2026 loppuun mennessä.
- Osavuosikatsaus 1.1.-31.3.2024 perusteella hyvinvointialueen tulosennuste on noin 8 milj. alkuperäistä talousarviota heikompi. Tuloksen toteutuminen talousarviota heikompana johtaisi tasapainotustarpeen kasvuun vuosina 2025 ja 2026.
- Tulosennusteen perusteella on laadittu täydentävät talouden tasapainottamistoimenpiteet, joilla pyritään saattamaan hyvinvointialueen nettomenot alkuperäisen talousarvion mukaiselle tasolle. Tällä varmistetaan alijäämän kattamisen toteutuminen hyvinvointialuelain edellyttämässä aikataulussa.
- Täydentävät tasapainotustoimet on koottu tähän asiakirjaan. Toimenpiteet on määrä pistää täytäntöön mahdollisimman nopeasti jo kuluvan kvartaalin aikana.

Täydentävät toimenpidekortit

Yhteenveto toimenpidekorteista

Toimenpiteet	Taloudellinen vaikutus (M€)
UUSI KORTTI: Suljetaan 3kk ajaksi yksi osastohoidon yksikkö tai sitä vastaava paikkamäärä (n. 15-20)	0,15
UUSI KORTTI: Säästöt henkilöstön koulutus-, markkinointi- ja työterveyskustannuksista	0,5
UUSI KORTTI: Lisäsäästö ICT-palvelujen kehitysbudjettiin (konsulttiostot)	0,4
OLEMASSA OLEVAN KORTIN TÄYDENTÄMINEN: Avosairaanhoidon vuokratyövoiman vähentäminen	0,3
UUSI KORTTI: Ensihoidon kustannusten alentaminen yhteistyössä HUS:in kanssa	0,6
UUSI KORTTI: Muut käyttötalouden toimenpiteet	3,51
UUSI KORTTI: Muut käyttötalouden ulkopuoliset toimenpiteet	3,0

Yhteensä: 8,46 milj. euroa

UUSI KORTTI: Suljetaan 3kk ajaksi yksi osastohoidon yksikkö tai sitä vastaava paikkamäärä (n. 15-20)

Toimenpiteen teema	"Luovu" Toiminnan tehostaminen keskittämällä
Palvelualue ja palvelulinja	Ikääntyneiden palvelut, sairaalapalvelut
Kuvaus ja tausta	<p>Sairaalapalveluissa maksimikapasiteetti on 461 sairaansijaa. Potilastilanne on helmikuun jälkeen ollut rauhallinen koko Uudellamaalla ja se on mahdollistanut vähäisesti paikkamäärän toiminnallista laskemista, jolla voidaan säästää juoksevilla kuluissa kuten vuokratyövoimassa ja tarvikkeissa. Tällä hetkellä käytössä on 433 paikkaa ja paikkamäärää säädellään (+/- 5 paikkaa) päiväkohtaisesti tarpeen ja henkilöstötilanteen mukaan.</p> <p>Palvelujen verkoston esityksen mukaan osastopaikat keskitetään ensisijaisesti sairaalakampusten (Espoo, Lohja ja Raasepori) yhteyteen. Osastopaikat, arviointiyksiköt ja asumispalvelut muodostavat kokonaisuuden. Arviointiyksiköiden toimintaa, lyhytaikaispaikkojen hallintaa ja koordinaatiota kehittämällä voidaan kohdentaa paremmin osastopaikkaa tarvitsevat osastoille ja muut lyhytaikaisen palvelun tarvitsijat arviointiyksiköihin ja lyhytaikaispaikoille.</p> <p>Suljettavat osastopaikat ja ajankohdat päätetään sairaalapalveluissa potilastilanteen ja henkilöstötilanteen mukaisesti.</p>
Henkilöstövaikutukset	Vaikutuksia henkilöstöön sen mukaan, missä paikkojen sulkuvähentäminen tapahtuu. Omien työntekijöiden määrää ei supisteta, mutta sijaisten ja vuokratyövoiman käyttöä voidaan vähentää.
Asiakasvaikutukset	Asiakkaat saavat tarvitsemansa osastohoidon tai jakson arviointiyksikössä muissa hyvinvointialueen toimipisteissä.
Tunnistetut riskit	Päivystyksen ruuhkautuminen, HUSin siirtoviiveiden kasvu. Tilannetta seurataan päivittäisjohtamisessa. Hyvällä koko alueen paikkojen käytön koordinaatiolla pyritään vähentämään riskien realisoitumista. Muilla osastoilla on rajatusti mahdollisuus nostaa kapasiteettia tarvittaessa. Arviointiyksiköiden tehokas käyttö ja asumispalveluiden jonojen hallinta pienentävät riskiä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.9.2024 alkaen, mikäli potilastilanne sen sallii.
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	n. 0,15 M€

UUSI KORTTI: Säästöt henkilöstön koulutus-, markkinointi- ja työterveyskustannuksista

Toimenpiteen teema	Ostopalveluiden vähentäminen
Palvelualue ja palvelulinja	HR-palvelut
Kuvaus ja tausta	<p>Rajoitetaan hyvinvointialueen yhteisten hr-palvelujen suunniteltuja toimenpiteitä. Tavoitteena yhteensä 500 000 euron ostopalvelujen vähentävä vaikutus talousarvioon ja päivitettyyn ennusteeseen nähden. Toimenpiteet kohdistetaan seuraaviin kohteisiin:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lykätään sote-emba –koulutuksen aloitusta vuoden 2025 puolelle.• Rajataan ostettavia työterveyshuollonpalveluita siten, että 4/24 tilanteen mukainen 200 000 euron säästö toteutuu budjettiin nähden.• Arvioidaan oppilaitosyhteistyön, työnantajamielikuvatyön ja hoitajatapahtumien toimintasuunnitelmaa ja supistetaan sitä tarvittaessa.
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia
Asiakasvaikutukset	Ei välittömiä asiakasvaikutuksia, mutta vaikutusta työntekijöiden työnantajamielikuvaan ja työhyvinvointiin negatiivisesti. Samoin vaikutusta tuleviin rekrytointeihin ja näkyvyyteen.
Tunnistettut riskit	Emban osalta koulutusvaje johdon osalta, työterveyshuollon osalta työntekijöiden työnantajamielikuvan heikkeneminen sekä markkinointibudjetin osalta haasteena tavoitteisiin pääsy, joka voi näkyä suoraan vuokratyövoiman käytössä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpiteet kohdistuvat vuodelle 2024
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	Toimenpiteet vähentää kustannuksia 0,5 miljoonaa euroa

UUSI KORTTI: Lisäsäästö ICT-palvelujen kehitysbudjettiin

Toimenpiteen teema	Ostopalvelut
Palvelualue ja palvelulinja	Digipalvelut
Kuvaus ja tausta	Leikataan konsulttiostojen budjettivarausta ICT-kehittämiseen 0,4 M€ aiempien leikkausten lisäksi.
Henkilöstövaikutukset	Ei suoria vaikutuksia. Kaikkia toiminnankehitystarpeita ja automaatiohankkeita ei voida toteuttaa.
Asiakasvaikutukset	Ei suoria vaikutuksia. Kaikkia toiminnankehitystarpeita ja automaatiohankkeita ei voida toteuttaa.
Tunnistetut riskit	Kriittiset muutokset pitää toteuttaa, riippumatta budjettivaruudesta. Toisaalta tarpeellisiakin toimenpiteitä voidaan joutua jättämään toteuttamatta.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Välitön korjaus, vaikuttaa koko vuoteen 2024
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,4 M €

OLEMASSA OLEVAN KORTIN TÄYDENTÄMINEN:

Avosairaanhoidon vuokratyövoiman vähentäminen

Toimenpiteen tema	Ostopalvelut
Palvelualue ja palvelulinja	Yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut, avosairaanhoidon palvelulinja
Kuvaus ja tausta	Avosairaanhoidossa käytettiin vuonna 2023 5,99 miljoonaa euroa työvoiman vuokraukseen. Vuokratyövoima on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa verrattuna vastaavaan työpanokseen oman henkilöstön tuottamana. Talousarviossa 2024 vuokrahenkilöstöön on varattu 3,9 miljoonaa euroa. Toimenpiteitä vuokratyövoiman käytön vähentämiseksi on tehty, mutta muun muassa laajenevan rokotustoiminnan vuoksi OVK1-ennuste vuokrahenkilöstömenoihin on 4,15 miljoonaa euroa. Uusilla toimenpiteillä vähennetään vuokrahenkilöstökustannuksia 0,3 miljoonaa euroa OVK1-ennusteesta. Toimenpiteet kohdistuvat erityisesti niihin yksiköihin, joissa vuokrahenkilöstöä on jouduttu käyttämään paljon.
Henkilöstövaikutukset	Toimenpide lisää henkilöstön kuormitusta. Osalla terveysasemista vuokratyövoimaa on käytetty paljon. Vuokratyövoiman käytön vähentäminen korvaamatta työpanosta omalla henkilöstöllä käytännössä vähentää asiakas- ja potilastyötä. Mikäli vuokratyötä onnistutaan vähentämään suunniteltua enemmän, menetettyä työpanosta korvaamaan voidaan palkata lisää omaa henkilöstöä. Tällöin vaikutus henkilöstöön jää vähäisemmäksi.
Asiakasvaikutukset	Hoidon saatavuus voi heikentyä. Osa asukkaista voidaan joutua ohjaamaan terveysasemille, joilla henkilöstön saatavuus on parempaa. Mikäli vuokratyötä onnistutaan vähentämään suunniteltua enemmän, menetettyä työpanosta korvaamaan voidaan palkata lisää omaa henkilöstöä. Tällöin vaikutus palvelutasoon jää vähäisemmäksi.
Tunnistetut riskit	Hoitotakuussa pysyminen muuttuu epävarmemmaksi, ja valvova viranomainen voi asettaa hyvinvointialueelle uhkasakkoja. Heikko hoidon saatavuus voi myös lisätä yhteispäivystyksen ja erikoissairaanhoidon palveluiden käyttöä. Toimenpiteen vaikutuksia potilasturvallisuuteen on seurattava erityisen huolellisesti. Mikäli potilasturvallisuus on vaarantumassa, riittävä palvelutaso on turvattava.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Toimenpide käynnistetään välittömästi aluevaltuuston niin päätettäessä, ja kustannusvaikutukset syntyvät 7/2024 alkaen.
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,3 miljoonaa euroa

UUSI KORTTI: Ensihoidon kustannusten alentaminen yhteistyössä HUS:in kanssa

Toimenpiteen teema	Toimintakulujen pienentäminen
Palvelualue ja palvelulinja	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos, palvelutuotanto
Kuvaus ja tausta	<p><u>Ensihoidon valmiuden tarkistaminen</u></p> <p>Yhdessä HUS ensihoidon vastuulääkärin kanssa uudelleen arvioidaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden valmius (päivystyspisteet, valmiusajat) siten, että aikaansaadaan henkilöstökuluissa riittävät kustannusten alentamiset.</p> <p>Samanaikaisesti käydään neuvotteluja HUS yhtymän kanssa ensihoidon yhteistoimintakorvausten korottamisesta sellaiselle tasolle, että ensihoidon voimassa oleva palvelutasopäätös on toteutettavissa ilman, että hyvinvointialue rahoittaisi ensihoitopalvelun tuottamista myös suoraan.</p>
Henkilöstövaikutukset	Toimenpiteet aikataulutetaan siten, että lähtökohtaisesti ei tarvittaisi YT-neuvotteluja, vaan henkilöstövähennykset tapahtuisivat jo aloittaneiden vuosilomansijaisten ja muiden määräaikaisten toimien päättyessä.
Asiakasvaikutukset	Osalla alueista asiakkaan saama ensihoitopalvelu saattaa viivästyä nykyisestä.
Tunnistetut riskit	Hätätilapotilaalla seuraukset olla yksittäisen potilaan kannalta vakavat. Samanaikaiset muutokset palveluverkossa (Lohjan sairaala, Raaseporin sairaala) yhdistettynä ensihoitoyksiköiden vähentämiseen saattavat lisätä riskivaikutusta.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	Syyskuusta joulukuuhun 2024, siten että kustannussäästöt vaikuttavat vuoden 2024 tilinpäätökseen
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	Toimenpide vähentää kustannuksia 0,6 milj. euroa

UUSI KORTTI: Muut käyttötalouden toimenpiteet

Toimenpiteen teema	Muut toimenpiteet –kortti sisältää yhteenvedon erinäisistä toimenpiteistä, joista laaditaan myöhemmin yksilöidyt toimenpidesuunnitelmat. Toimenpiteet ovat operatiivisia ja eivät siten edellytä erillistä toimielinkäsittelyä.
Palvelualue ja palvelulinja	Kaikki palvelualueet
Kuvaus ja tausta	Toimenpiteet käsittävät: <ul style="list-style-type: none">• Ostopalveluiden tehostamista ja karsimista (mm. konsulttioslojen vähentäminen, omaa tuotantoa kalliimpien palvelusetelien käytön vähentäminen, vuokratyövoiman käytön vähentämistavoitteen kasvattaminen)• Henkilöstökulujen säästöjä (mm. jätetään avoimia tehtäviä täyttämättä maltillisesti, viivästytetään rekrytointeja)• Tuotannollisten painopistemuutoksia (mm. Ikääntyneiden perhehoidon voimakas laajentaminen, asumispalveluiden mitoituksen tasapainottaminen mitoitusvaatimukseen)
Henkilöstövaikutukset	Toimenpiteillä voi olla henkilöstövaikutuksia muun muassa tehtävien uudelleenjärjestelyn perusteella, kun vuokratyövoimaa vähennetään ja avoinna olevia tehtäviä ei täytetä.
Asiakasvaikutukset	Toimenpiteillä ei ole merkittäviä asiakasvaikutuksia.
Tunnistetut riskit	Toimenpiteillä voi olla vaikutusta joiden tehtävien aikataulun muuttumiseen mm. konsulttioslojen vähentymisen perusteella. Avoinna olevien tehtävien täyttämättä jättäminen voi johtaa työkuorman kasautumiseen tietyillä alueilla, joka otetaan huomioon työtehtävien suunnittelussa ja priorisoinnissa.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	15.6.-31.12.2024
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	Toimenpiteet tuottavat 3,51 milj. euron säästövaikutuksen 31.12.2024 mennessä

UUSI KORTTI: Muut käyttötalouden ulkopuoliset toimenpiteet

Toimenpiteen teema	Käyttötalouden ulkopuoliset toimenpiteet sisältävät poistoihin ja rahoituseriin liittyviä optimointeja
Palvelualue ja palvelulinja	-
Kuvaus ja tausta	Toimenpiteet käsittävät: <ul style="list-style-type: none">• Poistojen minimoinnin aikatauluttamalla joitakin investointeja uudelleen, täsmentämällä hyödykekohtaisia poistoaikoja ja tarkentamalla yleistä poistoennustetta• Rahoituskulujen/-tuottojen tason optimointi jatkamalla lyhytaikaisten kassasijoitusten tekemistä korkotuottojen maksimoimiseksi
Henkilöstövaikutukset	Ei henkilöstövaikutuksia
Asiakasvaikutukset	Ei asiakasvaikutuksia
Tunnistetut riskit	Ei tunnistettuja riskejä. Kassasijoitusten talletusriski on sama kuin varojen säilyttäminen pääkäyttötillillä.
Toimenpiteen ja kustannusvaikutuksen ajankohta	1.1.-31.12.2024
Toteutumisen seuranta	Osana toiminnan ja talouden kuukausiseurantaa ja ennustetta
Kustannusvaikutus	Poistojen lasku talousarviosta noin 1 milj. euroa Nettorahoituskulujen/-tuottojen parantuminen talousarviosta noin 2 milj. euroa Tulosvaikutus yhteensä 3 milj. euroa